

UREDNIKOVA UVODNA OPOMBA

Simpozij z italijanskimi strokovnimi prijatelji je bil zamišljen kot prispevek k sporazumevanju med narodoma, ki ju mnogokaj ločuje; znanost, predvsem historična pa nedvomno zbližuje. Pri študiju historičnih spomenikov, pri ohranjanju teh pred neizprosnim zobom časa, pri raziskovalnem delu samem ne gre dobro brez prijateljstva in sodelovanja. Kjerkoli so doslej poskušali drugače — žal mnogokrat — je šlo na škodo ne samo človeških odnosov, ampak predvsem vede, ki je ena in ena sama.

V obdobju, ki smo ga želeli s prispevki osvetliti, sta Oglej in Ravena še vedno matični izhodišči kulturno-prosvetne dejavnosti za vzhodno-alpski in severno-jadranski prostor. Zato je pri organizaciji in strokovnih ogledih težišče nujno padlo nanju. Odsev teh dveh mogočnih duhovnih in političnih središč pa je seval do istrskih mest zahodne obale polotoka, kjer so se bliskala *praetoria longe lateque lucentia in margaritarum speciem disposita* (kakor piše sočasni Kasijodor). Zato je bilo prav postaviti sekundarno težišče na ta prostor. Da pa je življenje v tem toplem, lepem in prijetnem zaledju normalno uspevalo, so omogočale trdnjave v Julijskih Alpah in tudi tedanje trdnjavsko mesto Emona. Torej je bil tretji del simpozija posvečen tem postojankam, hkrati pa je bilo ob tem potrebno dotakniti se prodirajočih novih rodov, ki so se po naselitvi bolj ali manj naglo jeli asimilirati in kultivirati v starem pozno-antičnem in bizantinskem okviru.

Ni treba poudarjati, da so bile težnje prirediteljev razmeroma široko podprte s strani obeh držav, da so se udeleženci tega zavedali in da so v kontaktu s političnimi in cerkvenimi kulturnimi eksponenti ponovno izražali svoje zadoščenje in veselje nad tem.

Strokovne ekskurzije in ogledi so tekli skozi naslednje kraje: Ravenna, Venezia, Concordia, Grado, Aquileia, Cividale, Trieste, Poreč, Pula, Sorna, Kloštar, Dvograd, Ljubljana, Hrušica (*Ad Pirum*), Nova Gorica.

Predavatelji so si sledili po vrsti: G. De Angelis D'Ossat, G. A. Mansuelli, M. Cagiano de Azevedo, G. V. Gentili, G. Bermond Montanari, R. Olivieri Farioli, P. Angiolini Martinelli, M. Fagiolo, R. Pirani in R. Mezzetti, M. Mirabella Roberti, L. Bertacchi, G. Bravar, S. Tavano, M. Prelog, B. Ma-

rušić, A. Šonje, J. Kastelic, Z. Vinski, D. Rendić-Miočević, M. Suić, L. Petricioli, P. Mijović, B. Grafenauer, P. Petru, L. Plesničar, I. Curk, V. Šribar, E. Cevc.

Predavanja, ki jih objavljamo, so avtorji dostavljali v teku let 1971 in 1972; naslednji pa jih vkljub ponovno izraženi želji, zaradi službene prezaposlenosti niso utegnili pripraviti za tisk: D. Rendić-Miočević, M. Suić, Z. Vinski, J. Kastelic, B. Grafenauer, R. Mirabella Roberti.

Profesor S. Brodar, tedanji načelnik sekcije za arheologijo je ljubeznivo odobril natisk tega ne povsem uglasenega študijskega materiala na straneh tega glasila.

J. Šašel